

Sygn. akt IV U 772/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania S. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 05/05/2016 r. Nr (...) -RED-121

o umorzenie należności z tytułu składek

zmienia zaskarżoną decyzję i umarza wnioskodawczyni należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od maja 2008 roku do października 2008 roku w łącznej kwocie 878,13 zł, w tym z tytułu składek 506,13 zł, odsetek 372 zł;

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2008 roku do października 2008 roku w łącznej kwocie 2174,76 zł, w tym z tytułu składek 1252,76 zł, odsetek 922 zł.

Sygn. akt IV U 772/16

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją znak (...) -RED-121 z dnia 05 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r. , poz. 121) w zw. z art. 1 ust. 13 pkt. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. Nr 1551 z 2012r.) odmówił ubezpieczonej S. D. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy za wskazane w decyzji okresy. Z uzasadnienia decyzji wynikało, iż w dniu 10 lutego 2015r. organ rentowy wydał decyzję o warunkach umorzenia należności, określając należności podlegające umorzeniu, która uprawomocniła się z dniem 17 marca 2015r. W terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji ubezpieczona winna uregulować należności niepodlegające umorzeniu. Po upływie 12 miesięcy – na dzień 18 marca 2016r. ubezpieczona posiadała nieuregulowane należności niepodlegające umorzeniu, a wobec tego warunki niezbędne do umorzenia należności nie zostały spełnione.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona domagała się zmiany decyzji i umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, wskazując, że uregulowała wszystkie należności wynikające pisma, jakie otrzymała od pozwanego w dniu 10 marca 2015r. i nie była świadoma, że została do opłacenia jeszcze jakaś kwota. Jednocześnie wskazała, że zobowiązuje się do zapłaty pozostałej kwoty należności nie podlegających umorzeniu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji i domagał się oddalenia odwołania. W uzasadnieniu wskazał, że do dnia 17 marca 2015r. ubezpieczona nie uregulowała składek nie podlegających umorzeniu. Nadto podniósł, że pismem z dnia 10 marca 2015r. pozwany poinformował skarżącą o wysokości należności nie podlegających umorzeniu.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczona S. D. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą K.(...) w G., w dniu 10 grudnia 2014r. złożyła wniosek o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. Nr 1551 z 2012r.).

Decyzją z dnia 10 lutego 2015r. znak (...) -85 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. wskazał (w pkt I) należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, które będą podlegać umorzeniu. W punkcie II decyzji stwierdził, że warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi do dnia wpłaty, nie wymienił natomiast owych należności.

Decyzja ta została doręczona wnioskodawczyni w dniu 16 lutego 2015r. i uprawomocniła się z dniem 17 marca 2015r. W dniu 19 lutego 2015r. wnioskodawczyni zwróciła się do pozwanego o podanie „zaległości nie objętej abolicją z odsetkami”.

Pismem z dnia 10 marca 2015r. pozwany poinformował skarżącą, że należności nie podlegające umorzeniu w trybie tzw. ustawy abolicyjnej wynoszą:

- na FUS za okres od 04-05/2008 w kwocie 335,22 zł plus należne odsetki w kwocie 258 zł ;
- na FUZ za okres od 04-05/ 2008 w kwocie 251,05 zł plus należne odsetki w wysokości 196zł;
- na Fundusz Pracy za okres od 04-05/ 2008 w kwocie 1,12 zł .

Pozwany wskazał jednocześnie, że w/w należności należy uregulować wraz z odsetkami za zwłokę, określając wpłaty literą S na każdy fundusz oddzielnie na rachunki bankowe ZUS.

Ubezpieczona uiszczyła powyższe należności nie podlegające umorzeniu w kwotach wskazanych w piśmie pozwanego w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji.

W dniu 05 stycznia pozwany wystosował do ubezpieczonej pismo, w którym wskazał, że termin zapłaty należności nie podlegających umorzeniu upływa w dniu 17 marca 2016r., a informację o w/w kwotach można otrzymać w oddziale ZUS. Powyższe pismo skarżąca otrzymała w dniu 07 stycznia 2016r.

Pismem z dnia 12 kwietnia 2016r. pozwany zawiadomił skarżącą o zakończeniu postępowania wszczętego na podstawie wniosku z dnia 10 grudnia 2014r. o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność cyt. wyżej.

W dniu 05 maja 2016r. pozwany wydał decyzję znak (...) -RED-121 odmawiającą ubezpieczonej umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy za wskazane w decyzji okresy.

(bezsporne , nadto dowód: akta ZUS)

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie skarżącej zasługiwało na uwzględnienie.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012r., poz. 1551) na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisu art. 8 ust.6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust.8,

2) innej, niż wymieniona w pkt.1.

- umarza się nieopłacone składki na to ubezpieczenie za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Zgodnie z ust. 6 umorzenie należności, o których mowa w ust.1 skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. W myśl ustępu 8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych, z kolei zgodnie z ustępem 10 tego przepisu warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu należności zaległości z tytułu składek niepodlegających umorzeniu oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych.

Zgodnie z ustępem 11 tego przepisu niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8. W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu. (ust. 12). Według art. 1 ust. 13 Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

U podstaw odwołania w niniejszej sprawie legło przekonanie skarżącej, że zapłaciła wszelkie należności nie podlegające umorzeniu zgodnie z informacją pozwanego z dnia 10 marca 2015r.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe pismo było de facto decyzją administracyjną.

W orzecznictwie przyjmuje się, że w sprawach, które przepis nakazuje rozstrzygać w drodze decyzji uznaje się za decyzje pisma nie spełniające w całości formy przewidzianej art. 107 k.p.a., ale zawierające przynajmniej: oznaczenie organu, który je wydał, wskazanie adresata, rozstrzygnięcie o istocie sprawy (choćby dorozumiane) oraz podpis osoby reprezentującej organ administracyjny (patrz m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2016 r. I OSK 1438/15). W związku z tym, że przepisy art. 83 ust. 1 i 2 ustawy systemowej stanowią odpowiednio, że Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw, dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych; przebiegu ubezpieczeń; ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek; ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych; wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych, nie może budzić wątpliwości, że pismo informujące skarżącą o wysokości zaległości składkowych było decyzją administracyjną. Decyzja ta w ocenie Sądu Okręgowego uprawomocniła się z

dniem 11 kwietnia 2015r. (doręczona według wnioskodawczyni 10 marca 2015r.) wobec jej niezaskarżenia przez wnioskodawczynię. Jako decyzja mająca charakter konstytutywny wiązała obie strony od daty uprawomocnienia się.

Co za tym idzie, skoro wnioskodawczyni spłaciła w całości kwoty wynikające z powyższej decyzji pozwanego z dnia 10 marca 2015r., czego zresztą organ rentowy nie kwestionował w toku postępowania sądowego, spełniła przesłanki wynikające z cyt. wyżej ustawy abolicyjnej do umorzenia należności z tytułu składek wymienionych w decyzji z dnia 10 lutego 2015r. ustalającej warunki umorzenia składek.

Biorąc powyższe pod uwagę odwołanie skarżącej należało uznać za zasadne i orzec jak w wyroku stosownie do art. 477¹⁴ §2 kpc.